

T.C.
ANKARA
14. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2012/1803
KARAR NO : 2014/1065

REKABET KURUMU
Tarih : 15.12.2014
Sayı : 7110

DAVACI : Hursan Lojistik ve Dış Ticaret A.Ş.
VEKİLİ : Av. Ahmet KURT
İstoç Ticaret Merkezi 28 Ada No:35 Bağcılar/İSTANBUL

DAVALI : Rekabet Kurumu Başkanlığı
Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No:9 Bilken/ANKARA
VEKİLİ : Av. Ertül ATAKAN-Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : İstanbul, Ambarlı Liman Kompleksi içerisinde gümrüklü geçici depolama işletmeciliği yapmakta olan davacı şirketin, aynı liman kompleksi içerisinde liman işletmeciliği yapan Mardaş Marmara Deniz İşletmeciliği A.Ş. (Mardaş) hakkında, rekabet hukuku kurallarına aykırı uygulamalar yaparak ticari faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiasıyla yaptığı şikayet başvurusu üzerine gerçekleştirilen ön araştırma sonucunda, öne sürülen iddialara ilişkin olarak 4054 Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikayetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 26.06.2012 tarih ve 12-35/998-310 sayılı kararının; hukuka aykırı olduğu, şikayet edilen şirketin rekabeti ihlal eden uygulamalar yaptığının gümrük idaresinin yetkili memurları tarafından düzenlenen tutanaklar ve diğer belgelerle sabit olduğu, bu sebeple soruşturma açılarak olayın daha detaylı incelenmesi gerektiği halde şikayetin reddedilmesinin usul hükümlerine uygun olmadığı, gemilerin hangi terminale ait iskeleye konteyner getireceğinin önceden tam olarak bilinmediği, Mardaş'ın, iskelesi olmasından kaynaklanan hakim durumunu kötüye kullandığı, bu üstünlüğünden, rekabet ve ticaret hukuku kurallarına uygun olmayan bir şekilde faydalandığı ve anlaşmalı oldukları yük sahiplerini/müşterilerini zor durumda bırakmak suretiyle biktırma, bunun sonucu olarak da şirketleri ile yeniden iş ilişkisi içerisine girmekten uzaklaştırma amacını güttüğü, bu şekilde ticari kazanç kaybına yol açtığı iddialarıyla iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacı şirketin şikayet başvurusu üzerine Kurum tarafından yapılan inceleme neticesinde elde edilen verilere göre, Mardaş Marmara Deniz İşletmeciliği A.Ş.'nin, Ambarlı Limanı'nda gerçekleştirilen konteyner elleçleme miktarları bazında yüksek bir paya sahip olmadığına, aynı limanda iskele işleten üç firma arasında en düşük paya sahip firma konumunda olduğunun tespit edildiği, bu durumun da adı geçen şirketin Ambarlı Limanı'nda hakim konumda olmadığını açıkça ortaya koyduğu, davacı şirketin Ambarlı Limanı'nda faaliyetler içerisinde de Mardaş'ın payının önemsenmeyecek kadar düşük olduğu, limandaki işleyişin, düşük pazar payına sahip bir liman işleticisinin dahi rakibinin faaliyetlerini zorlaştırmasını teorik olarak mümkün kıldığı, bununla birlikte Hursan ve Mardaş arasında bu şekilde bir durumun oluşmadığı, konteynerlerin makul bir sürede ve/veya hiç geçici depolama alanına aktarılmadığı yönündeki uygulamaların ilgili Gümrük Müdürlüğü'nün denetim ve gözetimi altında olduğu, Ambarlı Limanı'nda davacı şirket tarafından gerçekleştirilen faaliyetler bakımından hakim durumda olmayan Mardaş hakkında 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde herhangi bir işlem tesis edilmesinin mümkün olmadığı, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

T.C.
ANKARA
14. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2012/1803
KARAR NO : 2014/1065

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 14. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü:

Dava; İstanbul, Ambarlı Liman Kompleksi içerisinde gümrüklü geçici depolama işletmeciliği yapmakta olan davacı şirketin, aynı liman kompleksi içerisinde liman işletmeciliği yapan Mardaş Marmara Deniz İşletmeciliği A.Ş. (Mardaş) hakkında, rekabet hukuku kurallarına aykırı uygulamalar yaparak ticari faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiasıyla yaptığı şikayet başvurusu üzerine gerçekleştirilen ön araştırma sonucunda, öne sürülen iddialara ilişkin olarak 4054 Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikayetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 26.06.2012 tarih ve 12-35/998-310 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının, "mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak" olduğu belirtilmiş olup; anılan Kanun'un 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışların, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemlerin bu Kanun kapsamına girdiği belirtilmiş; 3. maddede, bu Kanunun uygulanmasında "Hakim Durum" kavramının; belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücünü ifade ettiği belirtilmiş; Kanun'un hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde ise, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hâlinin hukuka aykırı ve yasak olduğu kurala bağlanmış; anılan maddede bu hâller:

- a) Ticarî faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,
- b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayırimcılık yapılması,
- c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış hâlinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,
- d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticarî avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,
- e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması." olarak sayılmıştır.

T.C.
ANKARA
14. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2012/1803
KARAR NO : 2014/1065

4054 sayılı Kanun'un "Kurulun İnceleme ve Araştırmalarında Usul" başlıklı dördüncü kısmında yer alan 40. maddesinde, Rekabet Kurulu'nun re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar vereceği, ön araştırma yapılmasına karar verildiği takdirde ön araştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurula yazılı olarak bildireceği; 41. maddesinde, ön araştırma raporunun Kurul'a teslimini takiben Kurul'un elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği belirtilmiştir; 43., 44., 45., 46. ve 47. maddelerinde ise, Kurul'un soruşturmaya başlaması hâlinde uygulanacak idari usul çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tebligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Kanun'un bu düzenlemelerine göre, soruşturma açılmasına yeterli bilgi ve belge varsa doğrudan soruşturma açılmasına karar verilebileceği, doğrudan soruşturma açılmasına yetecek bilgi ve belge bulunmadığı hâllerde ise daha fazla bilgi veya belge elde edebilmek için ön araştırma yapılabileceği ve ön araştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgi ve deliller ile ön araştırma raporunun Kurulca değerlendirilerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verilebileceği, bu iki karar türünden birini verme hususunda Rekabet Kurulu'nun takdir yetkisinin bulunduğu ve bu yetkinin 4054 sayılı Kanun'un 1. maddesinde belirtilen amaçları gerçekleştirme hedefi doğrultusunda kullanılması gerektiği açıktır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirketin, Ambarlı Liman Kompleksi içerisinde gümrüklü geçici depolama işletmeciliği faaliyeti ile iştigal ettiği, faaliyetinin kapsamını; ithalat amacı ile Ambarlı Limanı'na gelen konteyner muhteviyatı eşyaların, serbest dolaşıma girinceye kadar geçen süreçte depolanması, korunması, gümrük muayenesine hazır tutulması, parsiyel yüklerin kapalı depolara alınması, elleçlenmesi, tüm işlemlerin bitiminde ise eşya sahiplerine teslim edilmesinin oluşturduğu, davacı şirketin Kurum kayıtlarına 28.03.2012 tarihinde giren 2737 sayılı dilekçesinde özetle; Mardaş'ın, Hursan'ın partner olarak çalıştığı forwarder firmaların getirdiği konteynerlerden kendi iskelesine gelen yükleri 2009 yılından bu yana gümrük aktarım emirleri olmasına rağmen ya hiç vermediği ya da 24 saat içerisinde teslim etmesi gerekirken 4-5 gün, bazen de 10 gün sonra teslim ettiği, bu süreçte ardiye ücretini de haksız olarak tahsil ettiği ve böylelikle yük sahiplerini/müşterilerini zor durumda bırakarak bıktırma, Hursan'dan uzaklaştırma amacı güttüğü, konteynerize yüklerin Mardaş tarafından verilmediğine dair görevli memur tutanakları, Gümrük Müdürlüğü'ne ve resmi makamlara verilmiş mağduriyet dilekçeleri bulunduğundan bahisle ilgili şirket hakkında 4054 sayılı Kanun hükümleri uyarınca gerekli işlemlerin yapılarak mağduriyetinin giderilmesi talebinde bulunduğu, Rekabet Kurulu'nun 25.04.2012 tarih ve 1222/609-M sayılı kararı ile; iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesinin 1. fıkrası uyarınca ön araştırma yapılmasına karar verildiği, söz konusu karara istinaden yapılan ön araştırma neticesinde düzenlenen 01.06.2012 tarih ve 2012-4-139/ÖA sayılı Ön Araştırma raporunun görüşülmesi sonucunda Rekabet Kurulu'nun 26.06.2012 tarih ve 12-35/998-310 sayılı kararı ile; başvuru konusu çerçevesinde, ilgili ürün pazarının "gümrüklü geçici depolama hizmetleri pazarı", ilgili coğrafi pazarın ise "Ambarlı Limanı" olarak tespit edildiği, yapılan tespitler ve değerlendirmelere göre Ambarlı Limanı'nda faaliyet gösteren Mardaş Marmara Deniz İşletmeciliği A.Ş.'nin hakim durum niteliğini haiz olmadığı, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlalden bahsedilemeyeceği kanaatine varılarak şikayetin reddine ve soruşturma açılmamasına karar verildiği, bakılan davanın da söz konusu Kurul kararının iptali istemiyle açıldığı anlaşılmaktadır.

3

T.C.
ANKARA

14. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2012/1803

KARAR NO : 2014/1065

Uyuşmazlığa konu olayda; davacı şirketin şikayet konusu ettiği uygulamalarla ilgili olarak limandaki işleyiş sürecine bakıldığında; Ambarlı Limanı'nda Kumport Liman Hizmetleri ve Lojistik San. ve Tic. A.Ş. (Kumport), Marport Liman Hizmetleri ve Lojistik San. ve Tic. A.Ş. (Marport), Mardaş Marmara Deniz İşletmeciliği A.Ş. (Mardaş), LTK Depolama Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş. ve Hursan Lojistik ve Dış Ticaret A.Ş. olmak üzere beş adet "gümrüklü geçici depolama alanı"nın mevcut olduğu; Kumport, Marport ve Mardaş şirketlerinin ayrıca yük gemisi yanaşabilen iskelelerinin de bulunduğu ve bu firmaların ücret karşılığında liman hizmetleri kapsamındaki gemiden yük indirme (konteyner elleçleme) işlerini de yaptıkları, davacı şirketin ise iskelesinin bulunmadığı, müşterilerinin yüklerinin yukarıda belirtilen üç firmaya ait iskelelerden birine geldiği, yük sahibini temsil eden firmaların, konteynerleri iskelelerden hangi depolama yerine almak istediklerini bir dilekçe ile Gümrük Müdürlüğü'ne bildirdikleri, ilgili gümrük idaresince verilen aktarım emri ile birlikte konteynerlerin geçici depolama alanına aktarıldığı, davacı şirket tarafından şikayet konusu edilen durumun da, yüklerin Mardaş'a ait iskeleden geçici depolama alanına gönderilmesi sırasında oluştuğunun belirtildiği görülmektedir.

Davacı şirket tarafından Kuruma yapılan şikayet başvurusunda, sadece bir teşebbüs (Mardaş) tarafından ihlalde bulunulduğunun ileri sürülmüş olması karşısında, olayın hukuki irdelemesinin, 4054 sayılı Kanun'un "Hakim durumun kötüye kullanılması" başlıklı 6. maddesi kapsamında yapılması gerekeceği açıktır.

Bu bağlamda; rekabet hukukunda, bir eylemin "hakim durumun kötüye kullanılması" olarak değerlendirilebilmesinin ön koşulu, bu fiille isnat edilen teşebbüsün belirli bir piyasada, rakiplerinden bağımsız hareket ederek ekonomik parametreleri belirleyebilme gücüne sahip olması, bir başka ifadeyle piyasada "**hakim durumda**" bulunmasıdır. Dolayısıyla, belirli bir piyasada hakim durumda bulunmayan bir teşebbüsün, eyleminin niteliği ne olursa olsun 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir ihlalde bulunduğu söz edilmesine olanak bulunmadığı açık olduğundan, uyuşmazlık konusu olayda öncelikle, şikayet edilen firmanın ilgili pazarda hakim durumda bulunma koşulunun gerçekleşip gerçekleşmediğinin tespiti önem arz etmektedir.

Hakim durumun tespitinde ise genel olarak şikayete konu teşebbüs ve rakiplerinin ilgili pazardaki payı, pazardaki fiili ve potansiyel rekabetin mevcudiyeti, pazara giriş engellerinin bulunup bulunmadığı, teşebbüsün pazardaki davranışları gibi unsurların değerlendirilmesi gerekmekte olup bu noktada ilgili teşebbüsün pazardaki payı ise önemli bir kriter niteliği taşımaktadır.

Bu açıklamalar ışığında uyuşmazlık konusu olay değerlendirildiğinde; şikayete konu uygulamaların geçici depolama işlemleri kapsamında yürütülen faaliyetlere ilişkin olduğu, bu nedenle ilgili ürün pazarının "gümrüklü geçici depolama hizmetleri pazarı", yine uygulamaların tümünün Ambarlı Liman Kompleksi içerisinde gerçekleştirilmesi sebebiyle ilgili coğrafi pazarın ise "Ambarlı Limanı" olduğu; her ne kadar davacı şirket tarafından, gemilerin hangi terminale ait iskeleye konteyner getireceğinin önceden tam olarak belirlenemediği, bu konuda iskelelerdeki iş yoğunluğu, hava şartları gibi birçok etkenin rol oynadığı, dolayısıyla konteyner indirilecek limanın belirlenmesi noktasında forwarder firmalarının ya da kendilerinin çoğu zaman seçim haklarının bulunmadığı, ancak konteynerler elleçlendikten sonra yükün hangi depolama yerine alınacağı hususunda tasarrufta ve seçimde bulunabildikleri ileri sürülmekte ise de, davacı şirketin bu iddiası kabul edilse dahi; Ambarlı Limanı'nda, şikayet edilen Mardaş firması ile aynı durumda olan, bir başka ifadeyle gümrüklü depolama alanının yanı sıra iskelesi de bulunan toplam üç firma (Kumport, Marport, Mardaş) bulunduğu, davalı idare tarafından

4

T.C.
ANKARA

14. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2012/1803

KARAR NO : 2014/1065

savunma dilekçesi ekinde gönderilen işlem dosyasında mevcut bulunan bu üç firmanın 2009-2010-2011 yıllarına ait gerçekleştirilen konteyner elleçleme miktarları bazında pazar paylarına ilişkin mukayeseli tablo incelendiğinde, Mardaş'ın, üç firma arasında en düşük pazar payına sahip firma konumunda olduğu, bu veriler karşısında ise Mardaş'ın Ambarlı Limanı'nda hakim durumda olduğundan söz edilmesine olanak bulunmadığı; kaldı ki Hursan adına elleçlenen konteynerlerin limanlar bazında dağılımı incelendiğinde de Mardaş'ın payının diğer limanlardan ciddi ölçüde daha düşük olduğu, bu haliyle fiili durumun da, Mardaş tarafından davacı şirketin faaliyetinin zorlaştırılması şeklinde bir etkinin mevcut olmadığını ortaya koyduğu sonucuna varılmıştır.

Bu durumda; ilgili pazarda hakim durumda bulunmayan Mardaş firmasının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlalinden bahsedilemeyeceğinden, davacı şirketin şikayet başvurusunun reddedilerek ilgili teşebbüs hakkında soruşturma açılmamasına dair dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 138,40-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 750,00-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **(30) gün** içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere, 02/10/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

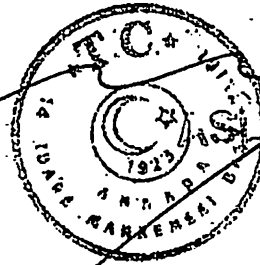
Başkan
HAMDİ ŞENLER
37834

Üye
GÜLBİN AYNUR
94879

Üye
UĞUR ŞANLI
152949

YARGILAMA GİDERİ

Başvurma Harcı :	21,15-TL
Karar Harcı :	21,15-TL
Y.D. Harcı :	34,80-TL
Vekalet Harcı :	3,30-TL
Posta Gideri :	58,00-TL
TOPLAM :	138,40-TL

GİBİDİR

HS 11/12/2014